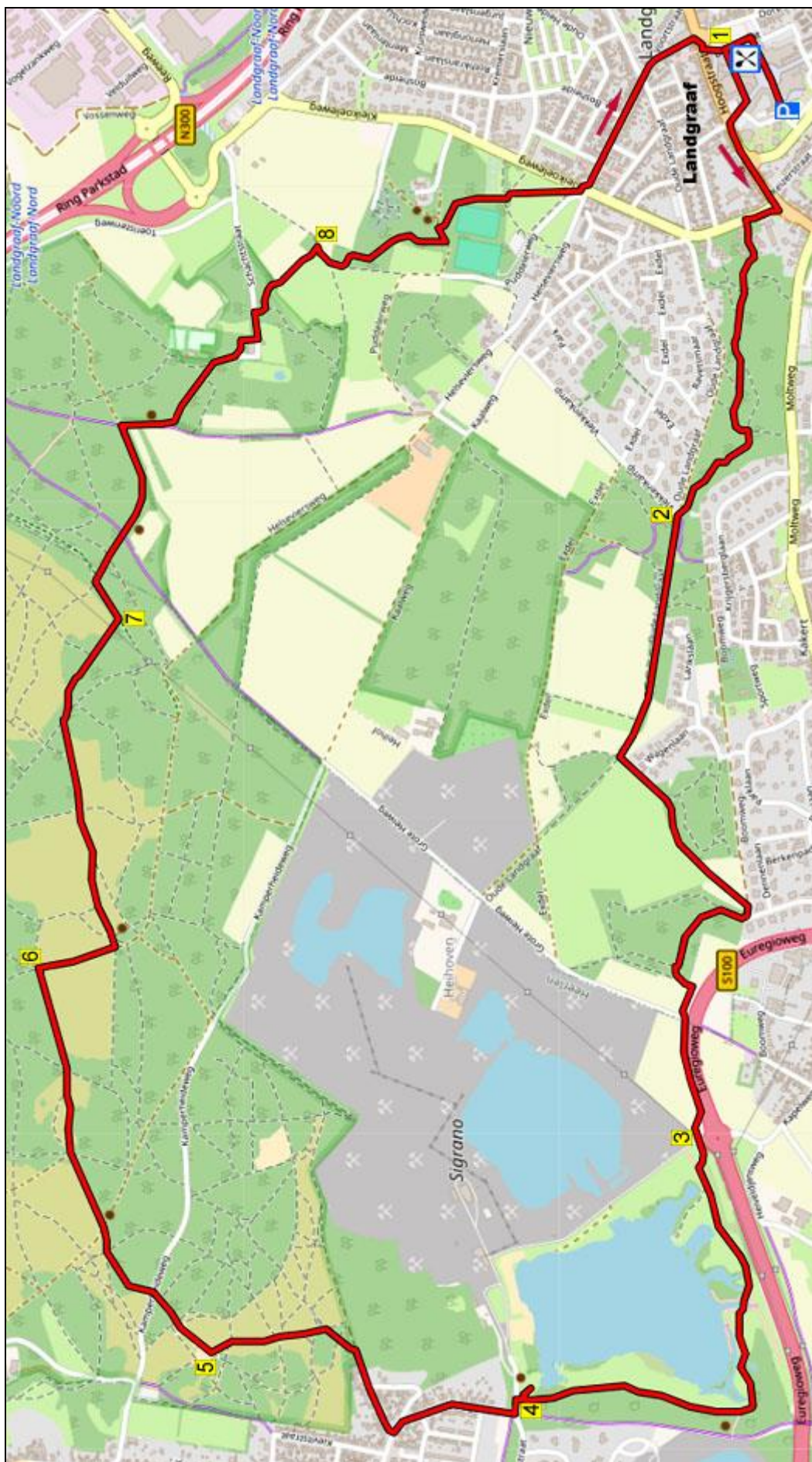

1780. LANDGRAAF 10,7 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
10,66 km	2.40 uur	78 m	139 m

Tijdens deze heuvelachtige en toch wel pittige wandeling, wandelt u over leuke (bos)paadjes naar de Sibelcogroeve en dan bereikt u het bijzondere uitzichtpunt, genaamd De Transportband, waar u mooi uitzicht heeft. U loopt even door de wijk Heerlerheide en dan struint u geruime tijd heuvel op en heuvel af over de Brunsummerheide, waar u op verschillende punten prachtig uitzicht heeft. U passeert het monument van Nicky Verstappen en via leuke paden loopt u terug naar de lunchroom met terras. Onderweg staan enkele zitbanken.

Startpunt: Brasserie Ut Sonneklukske, Vivaldipassage 13, Landgraaf. U rijdt vanaf de Kampstraat aan de rotonde de Beethovensingel in. Neem de eerste weg L (Bartokring) en rij meteen R de parkeerplaats op voor langdurig parkeren, iets verder door aan de Bartokring kunt u ook vrij parkeren. (Op de overige parkeerplaatsen van het winkelcentrum geldt zone voor 2,5 uur (parkeerschijf)). **Loop via de Erik Dekkerpassage het winkelcentrum binnen en op het ronde plein gaat u RD. Aan het eind gaat u L en op de hoek ligt Ut Sonneklukske. Openingstijden: Dinsdag t/m zaterdag vanaf 9.30 – 18.00 uur (zaterdag tot 1700 uur. Maandag van 11.00 – 18.00 uur. Zondag gesloten.**

U kunt ook starten aan de Heideveldweg 72, Heerlen/Heksenberg. Parkeer uw auto boven aan het einde van de straat in de parkeervakken. Ga dan over het trottoir langs de asfaltweg (Heideveldweg) door de wijk Heerlerheide/ Heksenberg omlaag. Ga dan verder bij **** in punt 4. Na 6 km kunt u dan pauzeren bij Brasserie Ut Sonneklukske.

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1780. LANDGRAAF 10,7 km

1. Met uw rug naar de ingang van de brasserie gaat u R (Vivaldipassage) door de winkelpassage van het winkelcentrum Op de Kamp. Na het verlaten van de passage gaat u meteen voorbij zitbanken R over de klinkerweg. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong RD (Bartokring) over de klinkerweg. Aan de doorgaande weg gaat u L en steek meteen daarna, via zebrapad, deze weg over en ga bij huisnr. 59 L over het trottoir. Aan de rotonde bij mooi appartementencomplex gaat u RD (Kampstraat). Aan de 3-sprong, bij verkeerslichten en tankstation, gaat u R (Kleikoeleweg) omlaag richting Brunssum. Na ruim 50 m gaat u tegenover huisnr. 14 L (Kleikoeleweg (1 t/m 13) over de doodlopende klinkerweg, die na 50 m voorbij huisnr. 13 een dalend bospad wordt. Beneden aan de 4-sprong gaat u RD het bospad omhoog. 50 m verder gaat u boven aan de 3-sprong, bij steile rand, RD het bospad omlaag. Negeer zijpaden. Na 100 m gaat u RD (even steil) omlaag en negeer meteen zijpad links. Negeer 50 m verder zijpad rechts omlaag en meteen daarna zijpad links omlaag. Let op! Na bijna 50 m gaat u aan de 3-sprong L omlaag. Vlak daarna gaat u beneden aan de T-splitsing L omhoog. Vlak daarna gaat u aan de 4-sprong R. Negeer zijpaden en blijf het pad, dat een dalend bospad wordt, RD volgen.

2. Na 300 m steekt u, beneden bij “lego” betonblokken, de asfaltweg over en loopt u, bij geel gasleidingpaaltje nr. P7696 en bord “De Landgraaf”, RD over het bospad. Negeer zijpaden en blijf het bospad, dat een dalend hol smal bospad wordt, geruime tijd RD volgen.

(U loopt hier door De Landgraaf, een eeuwenoude verdedigingslinie die op een aantal punten nog als een holle weg in het landschap waarneembaar is. De verdedigingslinie stamt hoogstwaarschijnlijk uit de 2^e helft van de 14^e eeuw.

De landgraaf bestond uit een spitsvormige gracht, met een gemiddelde diepte van 2,2 m en een breedte van 6,4 m. Met de verzette grond werden aan weerszijden van de greppel wallen opgeworpen, waardoor de totale breedte circa 20 m bestreek. Bovenop de wallen werden ondoordringbare hagen van doorn dragende struiken geplant en ineengevlochten. Pogingen om er toch doorheen te komen werden ontmoedigt door struikelgaten en andere hindernissen. Op hoger gelegen gronden stonden uitkijktorens, van waaruit de hele omgeving te overzien was. Zo kon bij onraad op tijd alarm worden geslagen met vuursignalen.

Voor de lokale bevolking was de landgraaf bovendien een ideale veekering en bescherming tegen rondtrekkende roversbenden en roofdieren.

De gemeente Landgraaf dankt zijn naam aan deze verdedigingslinie).

(Na bijna 400 m kan het pad erg drassig zijn. Is dat zo, loop dan even terug en ga L over het pad. Meteen daarna gaat u L de veldweg omhoog met links de bosrand. Vlak daarna gaat u L het pad omlaag en ga dan R het smalle holle pad omhoog en u bent weer op de route).

Na 500 m gaat u boven aan de omgekeerde Y-splitsing, met rechts een veldweg, RD (groen/roze) en meteen links ziet u aardige optrekjes. Na ruim 100 m gaat u aan de 4-sprong, bij volgend bord "De Landgraaf", L over het smalle pad met links hoge afrastering en rechts zicht op de zilverzandgroeve Sibelco. Negeer zijpaden.

Na bijna 500 m gaat u, aan de T-splitsing, R de smalle asfaltweg omlaag. Let op! Vlak vóór straatnaambord "Boesberglaan" en vlak voor huisnr. 13 gaat u R het bospaadje omlaag. Na 50 m gaat u aan de Y-splitsing L het bospad omhoog, dat na 100 m een dalend bospad wordt. Negeer zijpaden rechts. Omlaag lopend gaat u aan de 3-sprong RD het smalle pad omlaag, dat enkele bochten maakt met even verder rechts een akker. Na 150 m gaat u beneden, met links een viaduct, RD de asfaltweg omhoog met links boven de doorgaande weg (Euregioweg) en rechts zicht op de Sibelco groeve.

3. Na 300 m gaat u aan de 4-sprong, met links een rotonde en rechts de ingang van de Sibelco groeve, via houten hek RD en volg meteen daarna bij "kunstwerk", infobord en nauwe doorgang RD de grindweg door rand van het voormalige gedeelte van de Sibelcogroeve, met even verder rechts een grote plas. Beneden gaat u bij veerooster door het klaphek en volg RD de grindweg. Na bijna 400 m gaat u aan de Y-splitsing L. (Als u hier R het bospad inloopt, dan komt u bij het meer/voormalige zilverzandgroeve). Steek 100 m verder de twee naast elkaar liggende houten bruggen over en meteen daarna aan de Y-splitsing gaat u L. (R mag ook). Na bijna 100 m gaat u aan de omgekeerde Y-splitsing, bij houten reling/"brug", RD. Na 25 m gaat u aan de 3-sprong, bij breed houten hek, R via klaphek over de grindweg en u passeert twee zitbanken zonder rugleuning. Na bijna 400 m, voorbij veerooster en klaphek, loopt u RD de (steile) asfaltweg omhoog.

(Als u na 25 m R het grindpad omlaag loopt heeft u een mooi uitzicht op het meer en het uitkijkpunt).

Na ruim 100 m gaat u boven, bij infobord "Oranje Nassau IV", R en loop dan R de bijzondere uitkijktoren, genaamd uitzichtpunt De Transportband, omhoog.

(Boven op de uitkijktoren, die de vorm van een transportband heeft, heeft u mooi uitzicht o. a. op de ge plas van de Sibelcogroeve, de overdekte skibaan

Snow World, gelegen op de Wilhelminaberg in Landgraaf en op de hoogst gelegen woontoren van Nederland in Parc Imstenrade).

4. Loop terug omlaag en beneden gaat u meteen aan de 4-sprong bij infobord "Oranje Nassau IV" R en u passeert het grote bord met de foto van het Oranje Nassau gebouw in 1962. Meteen daarna, bij varkensruggen, gaat u aan de T-splitsing L de grind- asfaltweg omhoog. Meteen daarna, aan de 4-sprong/"rotonde"/keerpunt, gaat u R (Heideveldweg) over het trottoir langs de asfaltweg door de wijk Heerlerheide/Heksenberg omlaag. **** Negeer 2 zijwegen links (Vinkenstraat en Spechtstraat). Aan de 3-sprong, met rechts de Kanariestraat, gaat u RD over het trottoir. Meteen daarna, aan de T-splitsing, gaat u R (Buizerdstraat) de klinkerweg omhoog. Aan de 3-sprong gaat u RD en ruim 50 m verder, voorbij huisnr. 23, volgt u RD het bospad. Vlak daarna gaat u aan de 3-sprong L. Aan de 5-sprong gaat u RD (dus het tweede pad van rechts) en meteen daarna aan de 4-sprong gaat u RD. Na 25 m gaat u aan de 4-sprong L het holle smalle zandpad omlaag. Beneden aan de 4-sprong gaat u RD het zandpad omhoog. Negeer zijpaden en volg RD het brede stijgende zandpad, dat na ruim 100 m boven links omlaag buigt.

5. Beneden, bij omhoog lopende zandvlakte, gaat u aan de 4-sprong R (geel) over het brede licht stijgende zandpad. Aan de 5-sprong, met eik in het midden, gaat u RD het bospad omhoog. Negeer zijpaden. Steek boven de asfaltweg over en loop RD (geel) het bospad omhoog. Aan de 4-sprong gaat u R (geel) omhoog en meteen daarna aan de volgende 4-sprong, gaat u RD (geel) verder omhoog. Negeer zijpaden. 50 m verder gaat u aan de 4-sprong RD (geel) omhoog. Boven aan de 5-sprong, bij infobordje en waar u prachtig uitzicht heeft, gaat u RD. Let op! Let op! Na 1 m gaat u schuin R het smalle paadje omlaag. Aan de omgekeerde Y-splitsing gaat u RD het bredere pad omlaag, met voor u mooi uitzicht. Bijna beneden gaat u aan de 3-sprong RD verder omlaag. Steek beneden de grindweg over en loop RD omhoog met rechts een met heide begroeide heuvel.

6. Na 250 m gaat u beneden, bij paaltjes, liggende boomstam en dikke kei, R het brede zandpad omhoog met links een steile helling. Na een steile klim gaat u na 200 m boven aan de 4-sprong, met rechts 2 houten palen en liggende boomstam, L. Meteen daarna, aan de 4-sprong bij zitbank, een genietplekje met prachtig uitzicht, gaat u RD. Meteen daarna, aan de volgende 4-sprong, gaat u via zandpad RD de zandheuvel omhoog. Boven op de heuvel, waar u weer prachtig uitzicht heeft, gaat u RD het smalle zandpad door de heide omlaag. Beneden, voorbij vliegden, gaat u L het brede zandpad omlaag. Aan de 4-sprong gaat u RD het brede zandpad omhoog. Negeer zijpaden.

Na 200 m gaat u aan de T-splitsing R en na 10 m, tegenover kale boom, gaat u L over het (gras)paadje. Meteen daarna aan de 4-sprong gaat u RD omhoog. Na een steil klimmetje gaat u boven op de heuvel RD het smalle pad omlaag. Beneden aan de 3-sprong loopt u RD onder de hoogspanningskabels door.

7. Boven aan de T-splitsing gaat u L (ruiterroute rood). Aan de 4-sprong gaat u R (ruiterroute) het bos- zandpad omhoog. (*U verlaat hier ruiterroute rood*). Negeer zijpaden. Steek bij zitbank het betonnen fietspad over en loop RD (rood) het bospad omhoog. Negeer zijpaden. Aan het volgende betonnen fietspad gaat u R (fr. 47). Meteen daarna, meteen voorbij zitbank en het monument van Nicky verstoppen, gaat u L (ruiterroute blauw) over het bospaadje, met rechts van u het fietspad. (*Als het pad geblokkeerd is door werkzaamheden volg dan 150 m het betonpad en ga dan L*).

(Nicky is hier in 1998 op de Brunssummerheide tijdens een jeugdkamp 's nachts ontvoerd en dood teruggevonden.

Eind 2018 is de dader Jos Brech gearresteerd, die in jan. 2022 in hoger beroep is veroordeeld tot 16 jaar gevangenisstraf.

Na bijna 100 m gaat u L het steile smalle bospad omhoog. (*U verlaat ruiterroute blauw*). Na bijna 150 m negeert u boven zijpaadje rechts en loop onder de bomen door. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong R (groen) omhoog en u passeert links het tenniscomplex Nieuwenhagen. Aan de ongelijke 4-sprong, met links de ingang van het tenniscomplex, gaat u RD over de eenrichtings-asfaltweg, die meteen naar rechts buigt. Aan de T-splitsing, voor afrastering en bij waterpompstation, gaat u L (groen) over de asfaltweg. Na 50 m gaat u aan de 3-sprong, bij lantaarnpaal en varkensrug, R (groen) het bospad omlaag. Meteen daarna aan de 3-sprong gaat u L omlaag. (*U verlaat groen*). Beneden aan de 3-sprong gaat u

R het pad omlaag, dat meteen naar links buigt en een smal pad, gelegen tussen grasvelden, wordt. Negeer zijpaden.

8. Na 150 m gaat u aan de T-splitsing, voor grasland, R over het graspad met even verder rechts een ijzeren reling. Negeer zijpaden. Na bijna 100 m gaat u aan de 3-sprong in het bos, met rechts afrastering van weiland, L het bospad steil omhoog, dat vlak daarna rechts omhoog buigt. Negeer zijpaden. Na bijna 200 m gaat u beneden aan de Y-splitsing, bij dikke beuk R (pijl) omhoog. Meteen daarna gaat u boven aan de T-splitsing R over het bospad, dat meteen links omhoog buigt. Aan de volgende T-splitsing gaat u L het brede pad omhoog. Let op! Vlak daarna gaat u R het paadje R omlaag.

(Als u hier RD loopt, komt u meteen links bij de Mariakapel, waar zitbanken staan. De met zandsteen gebouwde Mariakapel, Koningin van de Vrede, is in 1946/1947 gebouwd uit dankbaarheid voor het feit dat Nieuwenhagen gespaard bleef van ernstig oorlogsgeweld in WO II. Er zijn hier diverse kleine herdenkingskruisjes aan de bomen gespijkerd).

Aan de Y-splitsing, met rechts een weiland/boomgaard, gaat u L het bospaadje omlaag. Vlak daarna aan de T-splitsing gaat u R en negeer trap rechts omhoog. Aan de 3-sprong gaat u L en u verlaat het bos. Aan de 4-sprong gaat u R over het grindpad. Aan het einde steekt, bij wegwijk op sokkel, L via zebrapad de doorgaande weg over en loop RD (Voortstraat) de asfaltweg omhoog. Negeer zijwegen. Na bijna 400 m gaat u voorbij huisnr. 16 aan de Y-splitsing R (Kruistraat) de eenrichtingsklinkerweg omhoog. Aan de rotonde gaat u R en steek dan meteen L via zebrapad de doorgaande weg (Hoogstraat) over. Voorbij het standbeeld van d'r Mathies gaat u meteen op de grote parkeerplaats R en u komt bij Ut Sonneklukske, de sponsor van deze wandeling, waar u binnen of op het terras nog iets kunt eten of drinken.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.